کوردستان و تێشکانی ڕاپەڕینی ئازەربایجان

بەختیاری شەمەیی

bakhtiarshamaiy@aol.nl

وتەیەکی پێویست

ئەو نووسینەی لاپەڕەکانی داهاتوو کە لە فارسییەوە وەرگێڕدراوە، لە بەشي شەشەم و هەشتەمی پەڕتووکی (گژشتە چراغ راه ایندە است)، واتە (ڕابردوو چرای ڕێگای داهاتووە) وە، وەرگیراوە. ئەم پەڕتووکە لەلایەن دەستەی (جامی) یەوە نووسراوە و ناوی هیچ کەسێکی بەسەرەوە نییە. بەڵام لەو پێشەکي و ووردە سەرنجانەدا کە لەلایەن (بیژن نیک بین)ە وە تۆمارکراون، هاتووە و دەبێژێ: ((باسکاران و نووسەرانی ئەم لێکۆڵینەوەیە ناوونیشانیان ئاشکرا و زانراو نییە. تەنها لە پلاتفۆڕمێکدا کە لە کۆتایی چاپی یەکەمدا هاتووە و ڕوونکراوەتەوە کە (جامی) کورتکراوەی (جبهەی ازادی مردم ایران)ە)). پەڕتووکی ناوبراو لە پێشەکییەک و دوانزە بەش پێکهاتووە کە بەسەریەکەوە هەمووی بلایتییە لە 736 لاپەڕەی گەورە. لە هاوینی ساڵی 1983 دا لەلایەن دەزگای چاپەمەنیی (نیلوفر) ەوە چاپکراوەتەوە. هەرچەندە ئەو لێکۆڵینەوەیە بێ کەموکوڕی و هەڵە و ناتەواوی نییە، بەڵام لەگەڵأ ئەمەشدا بە لێکۆڵینەوەیەکی گرنگی مێژوویی _ ڕامیاریی هاوچەرخی جیهان و ئێران و پێوەندییەکانی ئێران بە جیهانی دەرەوە و کاریگەرێتی و دەست تێکەڵکردنی ووڵاتە کەپیتالیست و ئیمپریالیستەکان، بەتایبەتی ئەورووپای ڕۆژئاوا و ئەمەریکا لە ڕووداوەکانی نێو ئێران دا، دادەنرێت.

نووسەران لە هەموو ئەو ڕاپەڕین و بزووتنەوە نیشتمانی و نەتەوەیی و چینایەتییانەی کە لەو چەند ساڵانەی ڕابردوودا بەرپا بوون، کۆڵیویانەتەوە و ئامانج و هۆیە گرنگ و سەرەکییەکانیان دەستنیشانکردوون. بێگومان بەپێی تێگەیشتن و تێخوێندنەوەی بەرژەوەندیی تایبەتیی خۆیان هەڵوێستیان بەرامبەر وەرگرتوون و ئەنجامگیرییان لێهەڵهێنجاندوون.

دەبێت ئەوە بڵێین کە ئێمە لێرەدا نامانەوێ سەرلەبەر و ناوەڕۆکی ئەو نووسراوە شەنوکەو بکەین و سەرنجەکانی خۆمانی لەسەر دەربڕین، چونکە لەراستیدا نە لێرەدا ئەو دەرفەتەمان هەیە و نە وەکوو پێویستیش سەرچاوە و بەڵگەنامەی دروست و تەواو لەبەردەستدان، هەر تەنها وەکوو بەڵگەنامەیەک و کورتە سەرچاوەیەک بە پێویستمانزانی ئەو باسەی کە لەسەر کوردە، وەربگێڕین بەو هیوایەی کەڵکبەخش بێت و جێگای ڕەزامەندیی هەمووان بێت. هەرچەندە پەڕتووکی ناوبراو وەک ووتمان یەکێکە لەو لێکۆڵینەوە گرنگ و پڕ زانیارییانەی کە زۆر پێویستە وەربگێڕدرێتە سەر زمانی کوردی، بەڵام جێگای داخە کە ئەمڕۆ ئەنجامدانی ئەو کارە (لەباری مادییەوە) لەتوانای ئێمەدا نییە. لەم پێشەکییە کورتەدا بەپێویستی دەزانین ئەوە دەربڕین کە ئێمە پێمان چاکە و بەپێویستی دەزانین کە هەر نووسینێک لەسەر کورد و کوردستان لەلایەن بێگانەوە و بە زمانی بێگانە نووسراوە و دەنووسرێت، وەربگێڕدرێنە سەر زمانی کوردی. چونکە لە دوو ڕووەوە گرنگ و پێویستە: یەکەم _ بۆئەوەی هەمووان ئاگاداربین و بزانین بێگانە چۆن لێمان تێگەیشتوون و چیمان لەسەر دەبێژن و چۆن تێمان دەڕوانن، تا لە ڕێگای ڕاستییەکانیانەوە خۆمان باشتر بناسین. دووەم _ بۆئەوەی گەر نادروستی و چەوتییەکیش لەو نووسراوانەدا هەبێت (کە بە دڵنیاییەوە زۆریش هەن)، لەلایەن نووسەران و شارەزا و مێژوونووسە زانا و دڵسۆزەکانی خۆمانەوە ئاشکرا بکرێن و ڕاستییەکانیان تۆمار بکرێنەوە و هەڵە و چەوتییەکانیشیان بەدرۆ بخرێنەوە.

ئێمە بەم تێگەیشتن و مەبەستەوە ئەم نووسینەمان وەرگێڕاوە کە ئومێدەوارین بەکەڵک بێت و جێگای

خۆی بگرێت. ئەگەر ناتەواوی و کەموکورییەکیش لە هەر روویەکەوە هەبێت، ئەوا زۆر داوای لێبووردن دەکەین.

بەختیاری شەمەیی

کوردستان و تێشکانی راپەڕینی ئازەربایجان

لەگەڵ تێشکانی راپەڕینی ئازەربایجاندا ، کوردستانیش دووچاری هەمان چارەنووس بووەوە. بەڵام سەرکردەکانی (هێزی کۆمەڵەی کوردستان) هەڵنەهاتن و لەسێدارە دران(1).تەنها هۆزێکی کورد کە ئامادە نەبوو خۆی بەدەستەوە بدات، هۆزی (بارزان) بوو. بارزانییەکان کە لە باکووری کەرکووک (ئێراق) دا نیشتەجێبوو بوون، لە ساڵی 1945 دا بەپێی بانگهێشتنی (قازی محەمەد) و بە سەرکردەیەتیی (مەلا مستەفای بارزانی) هاتنە نێو خاکی ئێرانەوە، کە نێزیکەی دووهەزار خێزان (دەهەزار کەس) یێک دەبوون. سێهەزار پیاوی جەنگاوەریان تێدا بوو. بەهۆی شەڕوشۆڕشەوە دژی دەوڵەتی ئێراق، هەندێ لە سەرکردەکانیان کە لەلایەن ئەو دەوڵەتەوە فەرمانی لەسێدارەدان بەسەریاندا درابوو، بانگهێشتنەکەی (قازی محەمەد) یان پەسەند کرد و هاتنە ئێرانەوە. سەرلەشکر (رەزم ئارا) سەرۆکی ئەو کاتەی سوپا، پاش هاتنەناوەوەی لەشکر بۆ نێو ئازەربایجان، ئەو رووداوانەی بەم شێوە تۆمار کردوون : ((...(قازی محەمەد) خێزانە (بارزانییەکان)ی لە دەوروبەری (مەهاباد) لە (تیکاب) دا نیشتەجێ کردبوون.سوپا کە ئەمەی دەزانی ، فەرمانی بە هێزێکی سەربازی دا کە لە (تیکاب) و (شاهین قەڵا) تێپەڕن و خۆیان بگەیەننە میاندوئاو. ئەک رووداوە بووە هۆی ئەوەی کە (بارزاني) یە شەڕکەرەکان هەست بەوە بکەن کە خێزانەکانیان لەبەر مەترسیی سوپادان و خۆیان دوورکەوتوونەتەوە لێیان. بەناچاری داوای ئاشتییان کرد و لەتەک ئێمەدا کەوتنە گفتوگۆکردنەوە.

(مەلا مستەفا)، (وەکوو میوانی سوپا) هات بۆ تاران و لەگەڵا چەند لێپرسراوێکی جۆراوجۆردا دەستی بە گفتووگۆ کرد.

دەوڵەت سێ رێگای چارەسەرکردنی بۆ پێشنیاز کردن:

1- خۆتان بە ئێرانی بناسێنن و چەکەکانتان دابنێن. بەم شێوەیە دەوڵەت لە گوندی تایبەتیدا داتان دەنێت و خەرجیی شەش مانگتان بۆ مسۆگەر دەکات.

2- ئەگەر ناتانەوێت لە ئێراندا بمێننەوە، ئێمە لە ڕوانگەی ئەرکی رەوشتییەوە 111 کەس لە سەرکردە بارزانییەکان کە لە ئێراق فەرمانی خنکاندن دراوە بەسەریاندا، جێگا دەکەینەوە و ئەوانی دیکەش بۆ ئێراق دەنێرینەوە.

3- ئەگەر پێشنیازەکانی سەرەوە پەسەند نەکرا ن ، دەبێت خاکی ئێران بەجێبهێڵن.

لەو سەروبەندەدا دەوڵەت ئاگاداریکردنەوە کە لە رۆژی یەکەمی مانگی فێبریوەریی 1946 دا هێزە سەربازییەکان بەرەو ئەو ناوچانە دەکەونە رێ کە لەژێر دەسەڵاتی کوردەکاندان. (مەلا مستەفا) دوای ئاگادار بوون لە بیروڕای دەوڵەتی ناوەندی ، بۆ بردنەوەی هەواڵ و گفتوگۆکردن لەگەڵا سەرکردە (بارزانی) یەکانی دیکەدا بەرەو کوردستان کەوتەوەرێ. پاش چەند رۆژێک ئاگاداریان کردینەوە کە دەیانەوێت بۆ ئێراق بگەڕێنەوە.

یەکەم رۆژی مانگی فێبریوەری سوپا دەستی بە جمان کرد و دەستی بەسەر ناوچەکاندا گرتەوە. بەڵام لەپڕ ئێمە هەستمان بەوە کرد کە ئەوان رووەو ناوچەکانی رۆژئاوای ئازەربایجان بۆپێشەوە دەڕۆن و مەبەستیان ئەوەیە کە لەگەڵ هۆزی (شکاک) دا پێوەندی ببەستن. بەهۆی ئەمەوە لە 3 ی مانگی مارت دا لە ناوچەی وورمێ رووبەڕووی هێزی (بارزانی) یەکان بووینەوە و شەڕ و لێکدان لە هەموو بەرەکانی جەنگدا روویدا.

بارزانییەکان لە هەموو روویەکەوە خەڵکی تێکۆشەرن. سروشتی تایبەتیی جەنگاوەرێتییان بەم شێوەیەیە:
1- لە کەڵک وەرگرتندا لە زەوی بۆ بەرگري لەخۆکردن، جۆرە وەستا و شارەزایەکن کە لە وێنەیان نییە.

2- لە تەقەمەنی بەکارهێناندا گەلێ دەست دەگێرنەوە و ووردەکارن، هەتا ئێستا نەبینراوە کە (بارزانی) یەک لەماوەی پێنسەد مەترییەکدا گوشباران بکات، هەموویان بە گشتی زۆر لەبەرترەوە گوشباران دەکەن.

3- گەلێ زوو پەی بە خاڵە لاوازەکانی دوژمن دەبەن کە بەڕاستی ئەم سروشتەیان فرە سەرسوڕهێنەرە.
4- کەسانێکی گورجوگۆڵن و دەشت و کێو زوو بەخێرایی دەبڕن بێئەوەی هەست بە ماندووێتی بکەن.)).
(رەزم ئارا) چەک و ئامڕازە جەنگییەکانیانی بەم شێوەیە دەستنیشانکردووە:

((ئەوان، هەفت تۆپ و سەد رەشاشی سووک و گران و چەکی دیکەی زۆری جۆراوجۆریان هەبوو ، ئیدی جگە لەوانەش گەلێ دەزگای بێتەلیان هەبوو کە بەهۆیانەوە ئاخاوتنەکانی ئێمەیان پێوەردەگرتن. هەروەها خاوەنی چرای یەکدی هۆشیارکردنەوەش بوون. بەکورتییەکەی رێکخستنێکی سەربازیی تەواویان هەبوو.(2).)).

((سوپا (بارزانییەکان) ی کە لە رۆژئاوای ئازەربایجانەوە بەرەو باکوور دەڕۆیشتن، گەمارۆ دا. بەڵام (بارزانییەکان) بە شالاوی رووبەڕووی توندوتیژ هێڵی رۆژئاوای گەمارۆکەی سوپایان تێکشکاند و جەنگاوەرەکان خۆیان گەیاندە (بازرگان) ی کەناری ئاراراتەوەز(3).)).

بەم شێوەیە (بارزانییەکان) بە درێژایی سنووری تورکیا و ئێران لە ئازەربایجانەوە کوتایان و لەڕێگای بازرگان و ئاراراتەوە چوونە نێو خاکی سۆڤێتەوە. بارزانییەکان لە هەموو ماوەی مانەوەی خۆیاندا بەشێوەی بە کۆمەڵی لە خاکی سۆڤێتدا ژیانیان بەسەر برد و پاش چەند ساڵێک گەڕانەوە بۆ ئێراق. بەڵام ئازەربایجانییە پەنادراوەکان تا ساڵی 1948، بەشێوەی دەستە و کۆمەڵی لە ناوچەکانی: (تەفلیس) – (خداد) – (خاچماز) – (گنجە) و دەوروبەری باکۆ لەژێر دەستبەسەریدا بوون. هەروەها مەڵبەندی رامیارییان لە شارۆچکەی (مردکان) بوو کە کوێستانێکە سەر بە باکۆیە.

لەو ساڵەدا (پیشەوەری) دوای مشتومڕێکی زۆر توندوتیژ لەگەڵ (میر جەعفەر باقرۆف) دا، داوای لێکرد کە تەنێ تفەنگەکانی ئازەربایجانییە پەنادراوەکان بداتەوە پێیان تا بۆ نیشتمانیان بگەڕێنەوە. بەداخەوە پاش ئەو رووداوە (پیشەوەری) بەشێوەیەکی گوماناوی کۆچی دوایی کرد و هەموو پەنادراوەکانیش دووچاری تۆڵە لێسەندنەوەیەکی ناجوامێرانە بوون. لێکیان جیاکردنەوە و هەندێکیانیان لە کۆمەڵە دەرکردن و سووکایەتیشیان پێکردن و بە لاوازی هێشتیاننەوە. ئیدی زۆربەیان هەر لە ئارەزووی گەڕانەوەدا بۆ نیشتمان، دواهەمین رۆژان و ساتەکانی تەمەنی پڕ لە خەم و خەفەتیان بەسەر دەبەن.

1- رۆژی 21.3.1947 (محەمەد سەیفی قازی) و (سەدری قازی) لە مەهاباد لەسێدارە دران.
2- لە کفتوگۆکانی سەرلەشکر (رەزم ئارا) سەرۆکی فەرمانگەی سوپا لەتەک رۆژنامەنووسەکاندا، رۆژنامەی (ارس بەجای ایران ما) ژمارە 77 ، 26.1.2.

3- لە هەواڵنێری تایبەتیی ئاژانسی (اشوشیتد پریس) ، (ایران ما) ژمارە 754، رۆژمێژووی 26.3.28.

تێبینی: لەم باسەدا پێویستە هەمووان ئاگاداری ئەوە بین کە ژمارەی رۆژ و مانگ و ساڵەکان هەموویان بەپێی رۆژمێژووی (شمسی– خۆری) نووسرا بوون، لەبەرئەوە بە پێویستمانزانی کە رۆژمێژووی زایینی لەبرییان بنووسین. هەروەها ژمارەی پەراوێزەکان لە چاپە فارسییەکەدا بەم جۆرەن: پەراوێزی ژمارە (1)ی ئەم وەرگێرانە لەبری پەراوێزی ژمارە (3) ی لاپەڕە 475 ی پەڕتووکەکەیە. پەراوێزی (2)لەبری پەراوێزی (1)ىلاپەڕە476 و پەراوێزی (3) لەبری پەراوێزی(1)ىلاپەڕە477ـە. ئەم بەشە لە پەڕتووکەکەدا لە لاپەڕەکانی 475 تا 477 ی بەشی هەشتەمدایە. ئەمەی خوارەوە ناونیشانی تەواوی چاپە فارسییەکەیە :

گڑشته چراغ راه اینده است

پژوهش گروهی (جامی)

ویراستار : بیژن نیک بین

چاپ دوم و تابستان
1362
انتشارات نیلوفر

(هێزی دێمۆکراتیی کوردستان)، (کۆمەڵە) و خۆفەرمانڕەوایی کوردستان

(هێزی دێمۆکراتی کوردستان) کە ماوەیەک دوای (هێزی دێمۆکراتی ئازەربایجان) پێکهات، دەوروبەری مانگی ئۆکتۆبەری ساڵی 1945 یەکەم کۆنگرەی خۆی لە شاری مەهاباد گرت. لەبەرئەوەی لێکچوونێکی زۆر لەنێوان خواست و ئامانجەکانی (هێزی دێمۆکراتی ئازەربایجان) و (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) دا هەیە، ئێمە لە روونکردنەوەی خواستەکانی ئەم هێزەدا تەنها ئەو گفتوگۆیانە دەستنیشان دەکەین کە (محەمەد هورمز) لەگەڵا (قازی محەمەد) دا ئەنجامی داوە.
((پ- ئامانجی (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) چییە و ئایا ئێوەش هەر وەکوو (هێزی دێمۆکراتی ئازەربایجان) داوای خۆفەرمانڕوایی نێوخۆیی دەکەن یان نا؟

و- چوار ساڵە کە خۆفەرمانڕەوایی لێرە جێبەجێ دەکرێت و ئەم کارە ، ئێمە زۆر لەمێژە ئەنجامدان داوە. ئامانجی ئێمە هەمان شتە کە لە بەیاننامەی (حیزبی دێمۆکراتی کوردستان) دا راگەیەندراوە و من دانەیەکی بە بەڕێزتان دەدەم. هەر وەکوو خۆتان ئاگادارن مەبەستی ئێمە بریتییە لەمانە:

1- میللەتی کورد لە چوارچێوەی ئێراندا لە بەڕێوەبردنی کاروباری ناوچەیی، خۆفەرمانڕەوا و ئازاد بێت و لەنێو سنووری دەوڵەتی ئێراندا خۆفەرمانڕوایی میلليی کورد بەدەست بهێنێت. 2- بە زمانی خۆی بتوانێت بخوێنێت و کاروباری فەرمانگەکان بە هەمان زمان بەڕێوە ببرێت. 3- ئەنجوومەنی فەرمانڕەوایی کوردستان بەپێی یاسای بنچینەیی، دەستبەجێ هەڵببژێردرێت لە هەموو کاروبارە کومەڵایەتی و دەوڵەتیەکاندا سەرپەرشتیی بکات.

4- فەرمانبەرانی دەوڵەت دەبێت بێ چەندوچوون خەڵکی ناوچەکە بن.

5- بەهۆی یاسایەکی گشتییەوە لەنێوان وەرزێر و دەرەبەگدا رێککەوتن بەجێبهێنرێت و داهاتووی هەردوو لایان مسۆگەر بکرێت.

6- (حیزبی دێمۆکراتی کوردستان) بەتایبەتی تێدەکۆشێت کە لەنێوان جەماوەری ئازەربایجان و نەتەوەکانی دیکە کە لە ئازەربایجاندا دەژین (ئاسووری و ئەرمەنی و ئەوانی دی) لە خەباتیاندا یەکێتی و برایەتیی تەواو جێگیر بکات.

7- (حیزبی دێمۆکراتی کوردستان) بەهۆی کەڵکوەرگرتنەوە لە سەرچاوە سروشتییە زۆروزەبەندەکانی کوردستان و پێشخستنی کاروباری کشتوکێڵی و بازرگانی و پەرەسەندنی کاروباری فەرهەنگییەوە لەپێناوی خۆشبژێوی و مسۆگەری و سەروەریی نیشتمانی خۆی خەبات دەکات. پ- (هێزی دێمۆکرات) بەڕێوەبردنی کاروبارەکانی خۆی چۆن ئەنجام دەدات و خۆفەرمانڕوایی کە دەفەرموون چوار ساڵە جێبەجێکراوە بە چ شێوەیەک بووە؟.

و- کاتێک کە ویستمان خۆفەرمانڕەوایی لە کوردستاندا جێبەجێ بکەین، هەڵبژاردنمان ئەنجام دا، لە ناوچەکانی کوردستانەوە نوێنەرەکان هاتنە مەهاباد. نوێنەرانی ناوبراو لیژنەیەکیان بۆ بەڕێوەبردنی کاروبارەکانی کوردستان و پێکهێنانی پێوەندیی بە دەوڵەتی ناوەندییەوە هەڵبژارد کە ئەم لیژنەیە بەناوی (لیژنەر سەرکردایەتیی میللی) یەوە ناودەبرێت. لەڕاستیدا ئەم لیژنەیە سەرکردایەتییەکەی لەو رووەوەیە کە کاروبارەکانی کوردستان بەڕێوە دەبات.

پ- فەرمووتان ئێوە خۆفەرمانڕوایی کوردستان دەخوازن ، لەم رووەوە ناردنی نوێنەر بۆ ئەنجوومەنی شووڕای ئازەربایجان بە چ مەبەستێک بووە؟.

و- لەبەرئەوەی کە ئامانج و مەبەستی (هێزی دێمۆکراتی ئازەربایجان) لەگەڵا (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) لێکنێزیکن و هەر وەکوو یەک وان ، لەم خەباتەدا یەکێتییەک هەیە لەنێوان ئەم دوو هێزەدا. ناردنی نوێنەر بۆ ئەنجوومەنی میلليی ئازەربایجان تەنها بۆ ئەوەیە کە هاوکاریی پتر بکەین ، ئەگەرنا مەبەستی ئەم کارە پێکەوە گرێدانی ئەم دوو بەشە نییە لەتەک یەکدیدا. پ- ئەگەر یەکێتییەکی تەواو لەنێوان (هێزی دێمۆکراتی ئازەربایجان) و (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) دا نەبێت، ئەی کەواتە چۆن (هێزی ئازەربایجان) لیژنەیەکی وەزیرێتییان پێک هێناوە، بەڵام ئێوە کارێکی لەم بابەتەتان ئەنجام نەداوە؟

و- لیژنەی میلليی کوردستان لەڕاستیدا هەر هەمان لیژنەی وەزیرانی ئازەربایجانە 1)). داخوازییەکانی (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) لەلایەن کوردەکانی ئێراق و تورکیاشەوە پشتیوانیی لێکراوە. ئەوە بوو کە لە مانگی ئۆکتۆبەری هەمان ساڵدا (مەلا مستەفای بارزانی) لەگەڵا نێزیکەی سێهەزار پیاوی جەنگاوەردا لە ئێراقەوە هاتە ئێران و چوونە نێو (هێزی دێمۆکراتی کوردستان) ەوە.

ڕۆژی 15 ی دیسامبەری ساڵی 1945 (قازی محەمەد) لە کۆبوونەوە و خۆپیشاندانێکی فراواندا دامەزراندنی (کۆماری کوردستان) ی بە ڕەسمی ڕاگەیاند و ڕۆژی 22 ی ژەنیوەری ساڵی 1946 ئەنجوومەنی میللیی کوردستان دروستکرا و (قازی محەمەد) بە سەرۆکی کۆماری میللي هەڵبژێردرا.
هەروەها (حسێن سەیفی قازی) بە وەزیری جەنگ هەڵبژێردرا و (مەلا مستەفای بارزانی) و (عەموخانی شکاک) و هەندێ کەسی دیکە لە سەرۆک هۆزەکانی کورد گەیشتنە پلەوپایەی ژەنەڕاڵی و بوونە سەرکردایەتیی هێزە چەگدارەکانی کوردستان.
پێکهێنانی کۆماری میللیی کوردستانیش وەکوو کۆماری میللیی ئازەربایجان دوابەدوای یەکدی بینینی (قازی محەمەد) و (میر جەعفەر باقرۆف) لە باکۆ و بە یارمەتیی و پشتیوانیی مادی و مانایی دەوڵەتی سۆڤیێت ئەنجام درا.

1- (مردم)، ژمارەی تایبەتی، ژمارە 7، ڕێکەوتی 11.10.24 ، لە (شهباز)ەوە وەرگیراوە.
2- ووشەی (خۆفەرمانڕەویی) لەبری (خودموختاری) بەکار هێنراوە.(و).

تێبینی: ئەم ووتارە لە بەشی شەشەمدایە و لە لاپەڕەی، 338-339، ەوە وەرگێڕدراوە.(و).